

Người đại biểu Quốc hội phải biết giữ chữ Tín

Đồng chí Vũ Mão

*** Phóng viên: Thưa đồng chí, đồng chí quan niệm thế nào về chữ Tín?**

- **Đồng chí Vũ Mão:** Trước hết chữ Tín là yêu cầu rất quan trọng đối với mỗi người. Muốn có chữ Tín bản thân mình phải có niềm tin, có lý tưởng, tin vào con đường mình đã chọn. Khi kết nạp vào Đảng, mỗi đảng viên đều hứa nguyện suốt đời hy sinh phấn đấu cho Đảng, đấy là giữ chữ Tín và lời hứa với Đảng.

Chữ Tín của người đại biểu Quốc hội có hai vấn đề quan trọng: (1) Khi đi vận động bầu cử, tiếp xúc cử tri mỗi đại biểu Quốc hội phải tâm huyết và thực hiện bằng được lời hứa của mình, nói đi đôi với làm; phải giữ chữ Tín với cử tri cả nước và cử tri địa phương đã bầu ra mình.

LTS: Lời hứa, uy tín của người đại biểu Quốc hội luôn là vấn đề được cử tri và nhân dân bàn luận, theo dõi. Trước thêm kỳ họp thứ nhất Quốc hội khóa XIV, phóng viên Tạp chí Dân vận có cuộc trò chuyện với đồng chí Vũ Mão, đại biểu Quốc hội từ khóa VIII đến khóa XI, nguyên Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội, Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại của Quốc hội về chữ Tín của người đại biểu Quốc hội hiện nay.

(2) Chữ Tín còn bao hàm các mối quan hệ gia đình và xã hội như anh em, bè bạn, đồng chí, đồng nghiệp...

*** Phóng viên: Chữ Tín thường đi với chữ uy, quan niệm của đồng chí thế nào là uy tín?**

- **Đồng chí Vũ Mão:** Uy ở đây là uy thế và quyền lực, nhưng muốn có uy thì phải có tín. Khi có uy quyền thì chữ uy phải đi liền với chữ Tín. Uy tín của người đại biểu Quốc hội còn thể hiện ở sự khiêm nhường, cầu thị và biết đặt niềm tin vào nhân dân thì người dân mới quý và tin mình - đó là uy tín. Một số người có chức quyền nhưng lạm dụng quyền lực thì chỉ có uy nhưng không có tín. Có những cán bộ lãnh đạo cấp cao, rất giỏi, có uy, cấp dưới rất sợ nhưng không

được nể phục bởi chữ Tín chưa trọn vẹn do lạm quyền, dẫn đến độc đoán, chuyên quyền. Nói đây để thấy uy tín quan trọng đến nhường nào đối với mỗi đại biểu Quốc hội.

*** Phóng viên: Là người có nhiều khóa là đại biểu Quốc hội, trực tiếp tham mưu để Quốc hội đổi mới nội dung và hình thức sinh hoạt nghị trường, đồng chí đánh giá một cách khái quát nhất về chữ Tín và không khí của hoạt động của Quốc hội hiện nay?**

- **Đồng chí Vũ Mão:** Về cơ bản các vị đại biểu Quốc hội đều có sự nỗ lực phấn đấu, đều cố gắng thực hiện những nội dung, công việc mà họ đã hứa trước cử tri, thể hiện đúng chức phận của mình.

Ta có thể phân thành hai loại đại biểu Quốc hội: Đại biểu chuyên trách và đại biểu kiêm nhiệm. Đại biểu chuyên trách có điều kiện hơn trong nghiên cứu, tìm hiểu, đi sâu vào công việc chính ở cơ quan Quốc hội nên việc xây dựng chữ tín có phần thuận lợi hơn. Đại biểu kiêm nhiệm chủ yếu làm việc chuyên môn ở các bộ, ban, ngành hoặc địa phương nên thực hiện và giải quyết lời hứa với cử tri gặp nhiều khó khăn và áp lực hơn so với đại biểu chuyên trách.

Với kinh nghiệm nhiều khóa Quốc hội, số lượng đại biểu giữ được chữ Tín trong nhân dân, đó là những người nói đi đôi với làm, đã hứa là thực hiện một cách triệt để, làm tròn vai trò của người đại biểu, được dân tin và đánh giá là xuất sắc không nhiều; trong khi đó, số lượng đại biểu Quốc hội chưa tạo được dấu ấn trong cử tri cả nước chiếm một tỷ lệ không nhỏ.

Có thể nói, sau 30 năm đổi mới, sinh hoạt nghị trường của Quốc hội có những bước tiến vượt bậc so với thời kỳ trước đây. Quốc hội được coi là nơi đổi mới mạnh mẽ nhất, chất lượng nhất, hiệu quả nhất trong hệ thống chính trị ở nước ta. Cho nên, uy tín của Quốc hội đối với nhân dân được nâng lên.

Tuy nhiên, Quốc hội đôi khi chưa làm đúng, chưa làm hết chức năng, nhiệm vụ của mình. Ví dụ, Hiến pháp quy định Quốc hội là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất, ngoài chức năng lập hiến và lập pháp, giám sát tối cao thì Quốc hội còn có

quyền quyết định những vấn đề tầm "quốc gia đại sự". Như vậy, cùng với sự đổi mới của Đảng thì Quốc hội cũng phải tiếp tục đổi mới hơn nữa, thực hiện đúng trách nhiệm, quyền hạn được Hiến pháp quy định. Quốc hội phải phát huy trách nhiệm, uy tín của mỗi đại biểu Quốc hội để quyết định các vấn đề sao cho hợp lòng dân, được nhân dân ủng hộ. Việc phát huy trước hết thuộc về trách nhiệm của Đảng đoàn Quốc hội, của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, của Chủ tịch Quốc hội với tư cách là Bí thư Đảng đoàn Quốc hội.

*** Phóng viên: Trước các vấn đề, các sự kiện dư luận xã hội và nhân dân quan tâm, để giữ chữ Tín, người đại biểu Quốc hội có cần phải lên tiếng để bảo vệ hay bênh vực không, thưa đồng chí?**

- Đồng chí Vũ Mão: Đây là vấn đề phải bàn bạc và tranh luận một cách thẳng thắn. Chẳng hạn, trước sự cố môi trường biển và thủy hải sản 4 tỉnh ven biển miền Trung chết bất thường trong tháng 4/2016 vừa qua thì vai trò của Quốc hội và đại biểu phải như thế nào? Lúc đó là thời điểm giao thời chuẩn bị bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021, nhưng vai trò của Quốc hội chưa thể hiện rõ, đại biểu Quốc hội ở các địa phương bị sự cố môi trường biển tỏ ra im ắng, trong khi đó Chính phủ thì vào cuộc rất quyết liệt, các phương tiện truyền thông đại chúng thông tin rất mạnh mẽ.

Theo tôi, với sự kiện trên, Quốc hội cần phải vào cuộc, có tiếng nói đúng với tư cách là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất. Đại biểu Quốc hội phải có động thái quan tâm và để mắt tới sự cố môi trường biển, tìm hiểu tâm nguyện chính đáng của nhân dân. Quốc hội cần cử một số đoàn giám sát để nắm thông tin và tổng hợp tình hình; giải đáp những bức xúc của nhân dân để giữ chữ Tín.

Qua sự cố môi trường biển miền Trung vừa qua, nhân dân băn khoăn hai vấn đề: (1) Sự cố người dân cơ bản đã biết rõ nhưng các cơ quan quản lý nhà nước trả lời báo chí lại đưa ra rất nhiều nguyên nhân, lãnh đạo cấp bộ trả lời có phần né tránh trách nhiệm. (2) Bây giờ nguyên nhân đã rõ ràng, vậy trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân ở các bộ, ngành, địa phương có liên quan đến sự cố này phải như thế nào, kiểm điểm ra sao... cần phải sớm cho nhân dân biết một cách rõ ràng.

*** Phóng viên: Từ những vấn đề cụ thể đã nêu, đồng chí có sáng kiến gì để nâng cao phẩm chất, năng lực của người đại biểu Quốc hội trong thời gian tới?**

- Đồng chí Vũ Mão: Trong thực tế, nơi nào người dân chưa hài lòng, còn thờ ơ với các vấn đề, sự kiện một phần là do có những đại biểu Quốc hội chưa giữ được chữ Tín đối với nhân dân, chưa làm đúng trách nhiệm người đại biểu của nhân dân. Mỗi kỳ bầu cử, chúng ta phải tuyên truyền, vận động để nhân dân hiểu và đi bầu cử với tỷ

lệ cao nhất, nhưng người dân còn rất tâm tư bởi lời nói và việc làm của một số đại biểu Quốc hội chưa thể hiện được ý chí, nguyện vọng của nhân dân, chưa gắn bó mật thiết với dân.

Nhờ đổi mới trong tổ chức và hoạt động, vị thế và vai trò của Quốc hội ngày càng được coi trọng, chất lượng của đại biểu Quốc hội được nâng lên. Để đánh giá phẩm chất, năng lực mỗi đại biểu Quốc hội phải thông qua quá trình tiếp xúc trực tiếp, cọ xát trong thảo luận ở tổ, tranh luận tại nghị trường, nội dung và thái độ khi chất vấn, đặt câu hỏi, nhất là các ý kiến khi tham gia vào các báo cáo, dự án luật, nắm chắc và hiểu sâu sắc các kiến nghị của cử tri và đi theo vấn đề đó đến cùng.

Nhân dân rất tinh tường, quá trình hoạt động tại nghị trường Quốc hội, thông qua các phương tiện truyền thông đại chúng đã làm cho các đại biểu Quốc hội tự bộc lộ những ưu, khuyết của bản thân, giúp nhân dân hiểu được đại biểu Quốc hội ở nước ta đang ở tầm thế nào.

Vừa qua Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã họp gấp để xin ý kiến các đại biểu Quốc hội khóa XIII về việc lùi hiệu lực thi hành của Bộ luật Hình sự, điều này đã phần nào nói lên chất lượng đại biểu và khả năng làm luật của Quốc hội nước ta có phần hạn chế. Người dân chắc chắn không vui bởi một trong những bộ luật quan trọng bậc nhất của đất nước phải lùi hiệu lực thi hành. Qua sự việc này thấy được sự giám sát, phản biện

xã hội của các tầng lớp nhân dân được nâng lên rõ rệt, sự vào cuộc rất kịp thời của các cơ quan báo chí truyền thông, các chuyên gia và giới luật sư.

Tới đây, Quốc hội cần phải nghiên cứu quy trình xây dựng luật, cơ quan chủ trì soạn thảo và cơ quan thẩm tra các dự án luật phải có ý thức và tinh thần trách nhiệm cao trước nhân dân, trước Quốc hội, phải tiếp thu đầy đủ ý kiến nhân dân trong quá trình soạn thảo. Điều quan trọng và quyết định là thông qua hiệp thương, chọn cử những ứng cử viên đại biểu Quốc hội phải biết giữ chữ Tín, có trách nhiệm với nhân dân, có hiểu biết và trải nghiệm thực tiễn ngang tầm với yêu cầu đối với mỗi đại biểu Quốc hội.

*** Phóng viên: Để tạo uy tín, mỗi đại biểu Quốc hội khóa XIV, nhất là các đại biểu trẻ, tham gia lần đầu thì đồng chí có lời khuyên gì?**

- Đồng chí Vũ Mão: Từ phân tích chữ Tín, uy tín, những cái được và chưa được, đi vào những vấn đề, sự kiện, tình huống cụ thể...; để Quốc hội khóa XIV làm tốt vai trò của mình phải căn cứ vào tình hình thực tiễn thời gian qua, căn cứ vào thông tin mà báo chí và người dân phản ánh, Quốc hội phải có quyết tâm đổi mới và sửa chữa, khắc phục những sai sót rất đáng tiếc bằng các công việc, chương trình hành động cụ thể. Phải coi lập hiến, lập pháp là công việc quan trọng hàng đầu của Quốc hội.

Trong tiếp xúc, đối thoại giữa nhân dân với lãnh đạo Đảng, Nhà nước thời gian qua có tới hàng nghìn, hàng vạn vấn đề mà các tầng lớp nhân dân quan tâm, trong rất nhiều vấn đề ấy, nhất định phải có những vấn đề thuộc về trách nhiệm của Quốc hội. Vì thế, Quốc hội khóa XIV phải nâng cao chữ Tín đối với nhân dân. Trước những vấn đề bức xúc chính đáng của nhân dân, đại biểu Quốc hội và các cơ quan của Quốc hội phải kịp thời lên tiếng.

Người trẻ tham gia Quốc hội là rất cần thiết. Nhưng người trẻ cần phải được rèn luyện theo các tiêu chuẩn của người đại biểu Quốc hội. Người già thường bảo thủ, người trẻ dễ ngộ nhận, xét đến cùng bảo thủ và ngộ nhận đều dễ dẫn đến kiêu ngạo. Cho nên, người trẻ là đại biểu Quốc hội phải chủ động và tích cực trong học tập, phải khiêm tốn học hỏi, học mọi lúc, mọi nơi và biết học tập lẫn nhau.

Thời trẻ chúng mình, việc luân chuyển và đào tạo cán bộ rất hay, Đảng phân công là đi, đến nơi là làm, tinh thần rất hăng say, đi cơ sở nhưng không nghĩ ngày về Thủ đô, không nghĩ sau này mình làm ông này, ông khác, rất vô tư trong sáng. Mong sao, tinh thần luân chuyển và đào tạo cán bộ của chúng mình trước đây được truyền thụ cho thế hệ trẻ hôm nay tham khảo và rút kinh nghiệm.

*** Phóng viên: Xin trân trọng cảm ơn và chúc sức khỏe đồng chí. ■**

VY THÁI NINH (thực hiện)